

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 2 (82) luty 2018

eWniosekPlus

- nowa aplikacja o przyznanie płatności na 2018

str. 8-9

ASF

- najczęściej zadawane pytania

str. 7

Jęczmień jary

- najlepsze kreacje na wiosnę

str. 10-11

Spis treści

Aktualności

Materiał siewny

.....str. 3

Akcya

.....str. 3

Posiedzenie Rad IRWŁ

.....str. 4

Program - Ferma 2018

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Weterynarz radzi

ASF

.....str. 7

Temat numeru

eWniosekPlus

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Jęczmień jary

.....str. 10-11

Zasady bioasekuracji

.....str. 12

Ubezpieczajmy się u siebie

Ubezpieczenia obowiązkowe

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Notowania cenowe

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

W duecie z tradycją

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Północna 27/29 91-420 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziański Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	602-798-309
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197
sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000
piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: COBORU Sulejów

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,
tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:
www.tagraf.pl

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Wnioski na materiał siewny 2018 już dostępne

Informujemy, że na stronie internetowej ARiMR dostępny jest aktualny wzór wniosku na dopłaty do materiału siewnego. Wnioski można składać w terminie od 15 stycznia do 25 czerwca br. Nowością jest miejsce składania wniosków: **pozwąwszy od 2018 roku składane są do biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego**. Pozostałe warunki nie ulegają istotnym zmianom. Dopłatami z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany obejmuje się materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany następujących gatunków roślin uprawnych:

1. Zboża: jęczmień, owies (nagi, szorstki, zwyczajny), pszenica (twarda, zwyczajna), pszenżyto, żyto;
2. Rośliny strączkowe: bobik, groch siewny (odmiany roślin rolniczych), łubin (biały, wąskolistny, żółty), soja, wyka siewna;
3. Ziemniak.

Stawki dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, określane są corocznie do dnia 30 września, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany. Wysokość stawek będzie wyliczana z uwzględnieniem powierzchni upraw zadeklarowanych we wnioskach złożonych do BP ARiMR oraz środków finansowych przeznaczonych na ten cel w danym roku budżetowym.

Ponieważ, dopłata do materiału siewnego stanowi pomoc de minimis, to całkowita kwota przyznana w okresie trzech lat podatkowych (obrotowych), na różne cele w ramach de minimis jednemu producentowi rolnemu nie może przekroczyć wysokości 15 000 euro.

Do wniosku o przyznanie dopłaty, producent rolny zobowiązany jest dołączyć:

I. Obowiązkowo

1. Oryginał albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika ARiMR kopię:

faktury zakupu materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany wystawionej od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia 15 czerwca 2018 r., pod warunkiem że materiał ten został zużyty w tym okresie do siewu lub sadzenia; i/lub

dokumentu wydania z magazynu materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany wystawionego w roku, w którym materiał ten został zużyty do siewu lub sadzenia (w terminie od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia 15 czerwca 2018 r.), jeżeli producent rolny (przedsiębiorca wpisany do ewidencji przedsiębiorców dokonujących obrotu materiału siewnego lub rolnik prowadzący obrót materiałem siewnym wpisa-

ny do ewidencji rolników) zużył materiał siewny do siewu lub sadzenia w posiadany przez siebie gospodarstwie rolnym.

2. Oryginał albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo organ który wydał dokument albo upoważnionego pracownika ARiMR kopię:

Zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie lub innej pomocy de minimis (pomoc de minimis i pomoc de minimis w rybołówstwie), jakie otrzymał w ciągu 3 lat podatkowych (obrotowych), tj. w roku, w którym złożony został wniosek oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych (obrotowych), albo złożyć oświadczenie o wielkości ww. pomocy de minimis otrzymanych w tym okresie.

II. Dodatkowo

1. Oświadczenie w sprawie składu mieszanki materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany Składane w sytuacji, gdy producent rolny wnioskuje o przyznanie dopłaty do mieszanki zbożowej lub mieszanki pastewnej zakupionej od podmiotu upoważnionego do obrotu materiałem siewnym;

2. Oświadczenie w sprawie mieszanki materiału siewnego sporządzanej we własnym zakresie przez producenta rolnego. Składane w sytuacji, gdy producent rolny wnioskuje o przyznanie dopłaty do mieszanki zbożowej lub mieszanki pastewnej, którą sporządził we własnym zakresie z zakupionego materiału siewnego (lub materiału siewnego wydane go z magazynu w przypadku podmiotów wpisanych do ewidencji przedsiębiorców lub rolników w rozumieniu przepisów o nasiennictwie); W skład mieszanek sporządzonych przez wnioskodawcę we własnym zakresie mogą wchodzić jedynie składniki kwalifikowane, tj. posiadające kategorię elitarny lub kwalifikowany. Jeżeli mieszanka w swoim składzie będzie zawierała składniki kwalifikowane i takie, które nie posiadają ww. kategorii, tzw. nasiona niekwalifikowane, żaden ze składników tej mieszanki nie będzie mógł być objęty dopłatą.

3. Oświadczenie o łącznej powierzchni działek rolnych, obsianych lub obsadzonych gatunkami roślin uprawnych objętych dopłatami. Składane w sytuacji, gdy producent rolny w złożonym wniosku o przyznanie dopłaty ubiega się o dopłatę do powierzchni mniejszej niż 1 ha powinien wykazać, że posiada jeszcze inne działki rolne (w sumie o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha), na których wysiał/wysadził gatunki roślin uprawnych objęte dopłatami;

4. Oświadczenie o położeniu upraw rolnych, które uległy zniszczeniu wraz z załącznikami. Składane w sytuacji, gdy uprawy założone z materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany zostały zniszczone z powodu wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

Źródło: ARiMR

Zwrot podatku akcyzowego

Każdy rolnik, który chce odzyskać część pieniędzy wydanych na olej napędowy używany do produkcji rolnej powinien zbierać faktury VAT

• w terminie od 1 lutego 2018 r. do 28 lutego 2018 r. należy złożyć odpowiedni wniosek do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w zależności od miejsca położenia gruntów rolnych wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowe-

go w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2018 r. wynosi: 86,00 zł * ilość ha użytków rolnych.

Pieniądze wypłacane będą w terminach:

• 3 - 30 kwietnia 2018 r. w przypadku złożenia wniosku w pierwszym terminie.

Źródło: MRiRW

Szanowni Państwo,

Zapraszam do lektury lutowego wydania W NOWEJ ROLI. Szczególnie zachęcam do zapoznania się z ważnymi informacjami dotyczącymi nowej aplikacji eWniosekPlus - str. 8-9. By pomóc Państwu w tej nowej formie składania wniosku o przyznanie płatności na 2018 rok, wraz z Panem Pawłem Jegierem – Dyrektorem ARiMR OR w Łodzi, któremu bardzo dziękuję za zaangażowanie, zorganizowaliśmy szkolenie pracowników z biur powiatowych IRWŁ. Zachęcam do kontaktu, adresy biur i numery telefonów znajdziecie Państwo na stronie 2 naszego miesięcznika. Jednocześnie chciałbym zaznaczyć, że pomoc w wypełnianiu wniosków zadeklarowali również prezydenci, burmistrzowie i wójtowie udostępniając pomieszczenia i wykwalifikowanych pracowników.

W ramach Porejestrowego Doświadczenia Odmianowego (PDO) w woj. łódzkim w roku 2017 badano 29 odmian jęczmienia jarego. Krótka charakterystyka plonowania odmian, którą COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie przedstawia na stronie 10 i 11, pozwoli rolnikowi wybrać odmianę, w zależności od kierunku użytkowania.

Szanowni Państwo, mam nadzieję, że spotkamy się na Targach Ferma w Łodzi, w dniach 16-18 lutego 2018 roku. Szczególnie zapraszam Państwa w sobotę 17 lutego na godzinę 11 do auli EXPO na debatę Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mam nadzieję, że gorąca dyskusja pozwoli nam na wypracowanie konkretnych wniosków, które pomogą w rozwiązywaniu problemów polskiego rolnika. Więcej informacji o XVIII Międzynarodowych Targach Ferma Bydła i XXI Międzynarodowych Targach Ferma Świrń i Drobiu na stronie 5 naszego miesięcznika. Wszystkiego dobrego!

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Dromis Taur Naglewska

Spotkanie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Skierniewickiego

W dniu 26 stycznia 2018 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie (powiat skierniewicki) odbyło się wspólne posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Rawskiego i Powiatu Skierniewickiego. Obradom przewodniczył Andrzej Kowara - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego oraz

formował o ogłoszonym naborze wniosków o przyznanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich. Wysokość środków finansowych za-

Informację z bieżącej działalności IRWŁ przedstawił Członek Zarządu IRWŁ - Mariusz Cheba. Podziękował obecnym na posiedzeniu Staroście Skierniewickiemu - Mirosławowi Belinie, Przewodniczącemu RP IRWŁ Powiatu Skierniewickiego - Andrzejowi Kowarze oraz Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Skierniewicach - Piotrowi Cymerskiemu za zorganizowanie 10 stycznia 2018 roku konferencji w Starostwie Powiatowym w Skierniewicach na temat ASF. Wzięło w niej udział ok. 200 hodowców trzody chlewnej. Zaznaczył duże zaangażowanie Izby w monitorowanie działań w związku z trudną sytuacją na rynku trzody chlewnej.

W tym samym czasie na Hali Sportowej odbywał się VII Halowy Turniej Piłki Nożnej instytucji współpracujących z IRWŁ. Uroczystego otwarcia dokonał Wicemarszałek Województwa Łódzkiego - Dariusz Klimczak wraz z m. in. Przewodniczącym RP IRWŁ - Mariuszem Chebą i Andrzejem Kowarą. Początek formularza w tegorocznym turnieju udział wzięło 8 drużyn: Urząd Marszałkowski w Łodzi, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi, Oddział Regionalny ARiMR w Łodzi, Starostwo Powiatowe w Skierniewicach, Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Rawskiego, Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Skierniewickiego, Austria Juice, Związek Sadowników RP Oddz. Biała Rawska. Zwycięzcą turnieju została drużyna Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi. II miejsce wywalczyła drużyna Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Skierniewickiego. Drużyna Starostwa Powiatowego w Skierniewicach zajęła III miejsce. IV miejsce zajęła dru-

Mariusz Cheba - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej, Członek Zarządu IRWŁ. W posiedzeniu uczestniczyli delegaci IRWŁ oraz zaproszeni goście m. in.: Wicemarszałek Województwa Łódzkiego - Dariusz Klimczak, Przewodnicząca Rady Powiatu Skierniewickiego, Prezes OSM w Głuchowie - Teresa Jędraszek, Starosta Skierniewicki - Mirosław Belina, Wicestarosta Rawski - Jacek Otulak, Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi - Anna Bieniawska, a także wójtowie gmin powiatu rawskiego i skierniewickiego oraz przedstawiciele instytucji współpracujących.

Zgodnie z porządkiem obrad punkt dotyczący Pomocy dla rolników w ramach PROW 2014-2020 - harmonogram planowanych naborów wniosków w roku 2018 oraz ubieganie się o dopłaty bezpośrednie za pomocą e-wniosku - przedstawiły: Kierownik BP ARiMR w Skierniewicach - Wiesława Marcinek oraz Kierownik BP ARiMR w Rawie Mazowieckiej - Bożena Cichowicz. **Od 2018 r. wszystkie wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych z PROW muszą zostać złożone w formie elektronicznej za pośrednictwem formularza geoprzestrzennego udostępnionego na stronie internetowej ARiMR. Powyższe wynika wprost z przepisów wspólnotowych i dotyczy wszystkich państw członkowskich UE. Tym rolnikom, którzy nie korzystają z internetu, Agencja oraz współpracujące z nią instytucje będą udzielały pomocy. Więcej informacji na ten temat na stronie 8 i 9 tego wydania miesięcznika W NOWEJ ROLI. W razie jakichkolwiek pytań i wątpliwości w wypełnieniu e-wniosku pracownicy ARiMR służą pomocą pod numerem telefonu: Rawa Maz. 46 814 66 38 i Skierniewice 46 834 99 27.**

W dalszej części posiedzenia odbyło się Szkolenie z zakresu pakietu ubezpieczeniowego „Super Rolnik”, które poprowadziła Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi - Anna Bieniawska oraz Dyrektor Oddziału TUW „TUW” w Skierniewicach - Dorota Laska. Więcej informacji o pakiecie „Super Rolnik” w numerze styczniowym miesięcznika W NOWEJ ROLI, dostępnym również w wersji elektronicznej na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl.

Następnie głos zabrał obecny na posiedzeniu Wicemarszałek Województwa Łódzkiego - Dariusz Klimczak. Poin-

formował o ogłoszonym naborze wniosków o przyznanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich. Wysokość środków finansowych za-

bezpieczonych w budżecie Województwa Łódzkiego na rok 2018, przeznaczonych na udzielenie ww. pomocy finansowej wynosi 1.500.000 zł. Wnioski mogą dotyczyć projektów realizowanych wyłącznie w terminie od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 15 listopada 2018 roku. Wnioskowana kwota dotacji w ramach projektu dla jednej miejscowości nie może być większa niż 5.000 zł. Wicemarszałek poinformował zebranych o naborze na tzw. drogi dojazdowe do pól oraz o naborze wniosków o przyznanie pomocy finansowej w 2018 roku spółkom wodnym działającym na terenie województwa łódzkiego w wysokości 1 000 000 zł. W planach jest zwiększenie tej pomocy o 500 000 zł. Zarząd Województwa Łódzkiego zdecydował o przeznaczeniu w 2018 roku rekordowej kwoty, 5 milionów złotych, na przywracanie świetności najcenniejszym zabytkom województwa łódzkiego. Z funduszy może skorzystać każdy, kto posiada zabytek wpisany do rejestru zabytków województwa łódzkiego. Priorytetowo będą dofinansowywane prace lub roboty budowlane przy obiektach zagrożonych utratą wartości zabytkowych, w szczególności uzasadnionych przypadkach - możliwe będzie dofinansowanie nawet do 100% całej inwestycji. Maksymalna kwota dotacji, o którą może ubiegać się wnioskodawca, nie może być większa niż 80 000 złotych. Wicemarszałek Województwa Łódzkiego - Dariusz Klimczak zwrócił uwagę na ogromne znaczenia budżetu obywatelskiego. Budżet Obywatelski Samorządu Województwa Łódzkiego 2018 to nowa propozycja, której celem jest włączenie mieszkańców województwa łódzkiego do decydowania o przeznaczeniu części jego budżetu na wybrane przez nich zadania. Samorząd Wojewódzki, poprzez realizację wspólnych projektów społecznych, chce zwrócić uwagę mieszkańców na nasz region, naszą wspólną ojczyznę. Celem tego projektu jest to, aby za pomocą pomysłowości i kreatywności obywateli naszego województwa zrealizować przedsięwzięcia, które pozwolą na nowo ukazać obszary współpracy i umocnić wspólnotowe więzi. Samorząd wojewódzki liczy na wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej i przynależności do blisko 2,5 mln społeczności ziemi łódzkiej. Wicemarszałek Dariusz Klimczak pogratulował wyników głosowania na budżet obywatelski w powiecie skierniewickim, gdyż na 4 zwycięskie wnioski 3 pochodziły właśnie z tego regionu.

żyna Austria Juice. Puchary dla zwycięskich drużyn ufundowali: Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Wicemarszałek Województwa Łódzkiego - Dariusz Klimczak, Przewodnicząca Rady Powiatu w Skierniewicach - Teresa Jędraszek, Starosta Skierniewicki - Mirosław Belina, Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” - Anna Bieniawska, Prezes OSM w Głuchowie - Teresa Jędraszek. Wszystkie drużyny otrzymały dyplomy za uczestnictwo. Po zakończeniu turnieju odbyła się degustacja potraw regionalnych, która możliwa była dzięki wsparciu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z Łodzi oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z Głuchowa.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich, którzy przyczynili się do organizacji wspólnego posiedzenia Rad Powiatowych połączonego z Halowym Turniejem Piłki Nożnej, w szczególności: Pani Anny Bieniawskiej Dyrektora TUW „TUW”, Pani Doroty Laski Dyrektora Oddziału TUW „TUW” w Skierniewicach, Pani Teresy Jędraszek Prezes OSM w Głuchowie, Pana Zdzisława Tuleja Wójta Gminy Godzianów, Pani Lucji Supery Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie.

Małgorzata Rosa

Specjalista ds. Obszarów Wiejskich i Usługi Rady Powiatowej

PROGRAM KONFRENCJI TEMATYCZNYCH NA TARGACH 16-18 lutego 2018 roku, Łódź, Nowa Hala EXPO i MOSiR FERMA ZAPRASZAMY

FORUM HODOWLI BYDŁA – PRODUKCJI MLEKA I ŻYWCA WOŁOWEGO

Piątek 16 lutego 2018

SALA A

MODERATOR	prof. dr hab. Zygmunt Kowalski
11:00 - 11:30	prof. dr hab. Zygmunt Kowalski - UR Kraków TMR czy PMR w żywieniu krów mlecznych?
11:30 - 12:00	dr inż. Zbigniew Lach - OHZ Osięcin Sp. z o.o. Włókno fizycznie efektywne w dawkach dla krów mlecznych
12:00 - 12:30	mgr inż. Łukasz Puławski - Diamond V Audyt TMR - zasady, wyniki
12:30 - 13:00	Mariusz Tatka - CDR Poznań Jak dofinansować w ramach działania Modernizacja Gospodarstw Rolnych inwestycje w produkcji zwierzęce?

Aula EXPO

13:00 - 14:00 **Panel dyskusyjny moderator:** Oskar Wysocki - CDR Poznań
Innowacyjna obora - dobre przykłady

SALA B

MODERATOR	prof. dr hab. Krzysztof Rypuła
11:00 - 11:30	prof. dr hab. Krzysztof Rypuła - UP Wrocław Aktualne programy zwalczania IBR/IPV oraz BVD-MD w Polsce i Europie
11:30 - 12:00	dr wet. Sebastian Smulski - Gobzin Vetlab Profilaktyka mastitis w zaszuszeniu
12:00 - 12:30	lek.wet. Karol Wierciński - Ferma Polhoz Wojanowo Zarządzanie rozrodem w stadzie bydła mlecznego

FORUM HODOWLI TRZODY CHLEWNEJ

Piątek 16 lutego 2018

SALA C

MODERATOR:	Aleksander Dargiewicz - KZP-PTCH
10:30 - 11:00	dr Tomasz Radomyski - AgraId Monoglicerydy w dietach bez tlenu cynku i antybiotyków
11:00 - 11:30	Hans Aae - ZinPro Wpływ stanu zdrowotnego stada podstawowego na wyniki reprodukcyjne
11:30 - 12:00	dr Michał Tarasiuk - Boehringer Ingelheim Znaczenie bioasekuracji w ochronie zdrowia stad świń
12:00 - 12:30	Martin Haverkamp - Big Dutchman International GmbH Żywnienie multifazowe świń - zalety nowych systemów żywienia kontrolowanych komputerowo

Sobota 17 lutego 2018

SALA C

MODERATOR:	prof. dr hab. Zygmunt Pejsak
10:30 - 11:00	prof. dr hab. Zygmunt Pejsak - PIW Puławy Aktualna sytuacja w zakresie ASF; co jeszcze należy zrobić?
11:00 - 11:30	dr wet. Marian Porowski - PIW Puławy Grypa i różne formy jej przebiegu przyczyna strat w produkcji świń
11:30 - 12:00	lek. wet. Krzysztof Pająk - Przychodnia Weterynaryjna w Grabicy Praktyczne aspekty zwalczania pleuropneumonii w stadach świń
12:00 - 12:45	red. Paulina Janusz – topagrar Co producentom świń przyniesie rok 2018? Trendy na rynku polskim i europejskim
12:45 - 13:15	Marianne Cornec, Christian Debevere Przyszłość żywienia trzody chlewnej bez ZnO - alternatywne strategie żywienia

Aula EXPO

12:45 - 13:30 **Panel dyskusyjny** - moderator: **Mariusz Tatka** - CDR
Innowacyjna chlewnia - dobre przykłady

Sobota 17 lutego 2018

SALA A

MODERATOR	dr Krzysztof Słoniewski - Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
11:00 - 11:30	dr Krzysztof Słoniewski - PFHBIPM Stado OnLine - koncepcja, teraźniejszość i perspektywy
11:30 - 12:00	Piotr Goździkiewicz Program SOL - od strony użytkownika i "od kuchni"
12:00 - 12:30	dr Ryszard Kujawiak - Sano Nowoczesne Żywnienie Zwierząt Prawidłowe żywienie krów zaszuszonych - drogą do sukcesu
12:30 - 13:15	red. Marcin Jajor – topagrar Obora dla bydła mlecznego i mięsnego – rozwiązania z praktyki

SALA B

MODERATOR	prof. dr hab. Piotr Goliński
11:00 - 11:30	prof. dr hab. Piotr Goliński - UP Poznań Użytki zielone źródłem dużych rezerw paszowych w żywieniu bydła
11:30 - 12:00	dr inż. Waldemar Zielewicz - UP Poznań Wpływ nawożenia na kształtowanie składu botanicznego runi i produktywność użytków zielonych
12:00 - 12:30	Michał Zabost - Pöttinger Polska Nowoczesna przyczepa samozbierająca - kluczowy czynnik sukcesu w produkcji kiszonki i zwiększaniu opłacalności produkcji mlecznej.
12:30 - 13:00	Piotr Cebeliński - Samasz Maszyny zielonkowe SaMASZ w procesie pozyskiwania paszy o najwyższej czystości
13:00 - 13:30	Tomasz Harciarek, dr Jacek Kamieniak – Biopharmacotech Częstochowa Jak poprawić wydajność plonowania? Wpływ biostymulatorów AGRO-SORB na plonowanie kukurydzy

Aula EXPO

11:00 - 12:00 **DEBATA:** Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Rolnictwo energią gospodarki - problemy i perspektywy

13:30 - 14:30 **DEBATA** moderator: **Marek Krzysztoforski** - CDR Radom
Nowe prawo wodne - wymagania dla gospodarstw rolnych

FORUM POLSKO - UKRAIŃSKIE

SALA D 12.00 – 15.00

Sesja 1	Perspektywy rozwoju współpracy polsko – ukraińskiej w sektorze rolno - przemysłowym
Sesja 2	Inwestycje w polskie rolnictwo
Sesja 3	Współpraca polsko – ukraińska – perspektywy dla obu stron

FORUM HODOWLI DROBIU

Piątek 16 lutego 2018

SALA D

MODERATOR:	Piotr Lisiecki , Prezes Zarządu KIPDiP
10:00 - 10:45	Tomasz Witkowski , prezes zarządu WTB Kancelaria Brokerska Brak odszkodowań w zwalczaniu salmonelli - metody ograniczania ryzyka
10:45 - 11:15	Adam Kuźma , radca prawny Kuźma, Organa i Wspólnicy Blokowanie inwestycji drobiarskich przez społeczności lokalne oraz organizacje ekologiczne - analiza stanu prawnego oraz instrumenty pozwalające na skuteczną realizację przedsięwzięć
11:15 - 13:00	Wojciech Dubiński , Bentley Polska Nowoczesne metody utylizacji padłych lub likwidowanych zwierząt w obliczu grypy ptaków oraz innych zagrożeń
13:00 - 13:30	Michał Majewicz - BM Biogazownie Włocławek Innowacyjne technologie biogazowe przy hodowli drobiu
13:30 - 14:15	Mariusz Szymyślak , dyrektor Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz Długoterminowe prognozy dla branży jaj spożywczych w kontekście zapowiedzi wycofania z oferty handlu wielkopowierzchniowego jaj pochodzących z chowu klatkowego

Sobota 17 lutego 2018

SALA C

13:15 - 13:45	prof. dr hab. Jarosław Dastych Jak zapewnić bezpieczeństwo żywności w świetle zmieniającego się programu zwalczania salmonelloz w Polsce? Rozwiązania dla producentów i przetwórców
---------------	---

Działania izby rolniczej – styczeń 2018

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie.

W dniu 3 stycznia 2018 roku w biurze IRWŁ w Łodzi, **Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski oraz Andrzej Komala Wiceprezes IRWŁ, podpisali umowę na budowę budynku administracyjno-biurowego z firmą**

Szkolenie pracowników IRWŁ przeprowadzone m. in. przez Annę Bieniawską - Dyrektora Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi

P.H.B. ZAMBUD II, której właścicielem jest Bartłomiej Biniek. Firma P.H.B. ZAMBUD II wygrała przetarg nieograniczony - nr IRWŁ/R/4422/2017 - pn. „Budowa budynku administracyjno – biurowego – stan surowy zamknięty. Koszt inwestycji to 1 294 606, 06 zł, termin realizacji - 30 czerwiec 2018 roku. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego planuje wykorzystywać budynek do organizacji szkoleń i konferencji dla rolników z województwa Łódzkiego. Natomiast w dniu 22 stycznia 2018r. firma P.H.B. ZAMBUD II rozpoczęła prace budowlane - wykopy pod fundamenty budynku administracyjno – biurowego przy ulicy Beskidzkiej nr 124.

W dniu 17 stycznia 2018r. w imieniu IRWŁ została przesłana do KRIR ankieta MRiRW dotycząca pisemnych umów na dostarczanie produktów rolnych.

W dniu 25 stycznia 2018r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Krzysztofa Jurgieła - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi a do wiadomości Wiktora Szmulowicza - Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z apelem o podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji na rynku trzody chlewnej. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego z niepokojem obserwuje pogarszającą się sytuację na rynku trzody chlewnej. Z terenu województwa łódzkiego docierają liczne sygnały od producentów trzody chlewnej, którzy alarmują, że nie ma żadnych perspektyw na rozwój hodowli, gdyż opłacalność jest zerowa a stan pogłowia w Polsce jeden z najniższych w historii. Ponadto producenci trzody chlewnej są zaniepokojeni sytuacją rozprzestrzenienia się choroby ASF, gdyż zachodzi realne zagrożenie świń wirusem, którego wystąpienie w stadzie to konieczność likwidacji ca-

łej hodowli. W związku z powyższym IRWŁ wnosi o podjęcie szerokich działań mających na celu poprawę sytuacji na rynku trzody chlewnej.

W dniu 29 stycznia 2018r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, popierając wniosek zgłoszony przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu dotyczący szkód wyrządzonych głównie przez dzikie gęsi w uprawach rolnych w okolicy Rezerwatu Przyrody Jeziorsko, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Ministra Środowiska - Henryka Kowalczyka (do wiadomości Wiktora Szmulowicza - Prezesa KRIR) z prośbą o podjęcie działań mających na celu m.in. wpisanie dzikich gęsi na listę gatunków zwierzyny łownej, wydłużenie terminu odstrzału w województwie łódzkim, a szczególnie

w powiatach (poddębickim, sieradzkim). Obecnie w województwie łódzkim termin odstrzału dzikich gęsi jest do 21 grudnia, gdzie w sąsiednim województwie wielkopolskim ostatnim dniem odstrzału jest 21 stycznia. Północna część zbiornika Jeziorsko leży na terenie województwa wielkopolskiego, dlatego różnica miesiąca w terminie odstrzału jest nielogiczna i powoduje, że pola rolników stają się rezerwatami dla odstraszonej dzikich gęsi, które są „nietykalne” po 21 grudnia w naszym województwie. Wobec powyższego IRWŁ zwraca się do Pana Ministra o interwencję ww. sprawie.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- dotycząca możliwości utworzenia funduszu kłaskowego oraz realizacji ustawy z dnia 23 marca 2017r. o zmianie ustaw o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;

- Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego po zapoznaniu się z treścią przedmiotowego materiału, po przeprowadzeniu konsultacji w terenie odniósł się do zmian, jakie powinny być wniesione w funkcjonowanie ubezpieczeń upraw rolnych, w przypadku których składki ubezpieczeniowe są dotowane z budżetu państwa - szczegóły opinii dostępne są na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl w zakładce: stanowiska Zarządu.

- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu konkurencyjnego wyboru wykonawców zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji i warunków dokonywania zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej.

- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyły się 3 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 12.01.2018r. w Piotrkowie Trybunalskim. Natomiast w dniu 26.01.2018r. w hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Godzianowie (powiat skierniewicki) odbyło się wspólne posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ w Rawie Mazowieckiej oraz w Skierniewicach – więcej informacji na ten temat na stronie 4.

Konferencje/ targi/ spotkania/

W dniu 11 stycznia 2018 r. w Biurze KRIR w Parzniewie odbyło się szkolenie dotyczące obsługi aplikacji e-WniosekPlus, które przeprowadzili pracownicy Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W szkoleniu udział wzięło 80 doradców rolniczych, w tym z IRWŁ.

Wzorem lat ubiegłych również w tym roku pracownicy biur powiatowych IRWŁ pomagają rolnikom przy wypełnianiu wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie - więcej informacji ma stronie 3.

W dniu 20 stycznia 2018 roku przedstawiciele samorządów, instytucji i organizacji społecznych zgromadzili się na jubileuszowym XVI Powiatowym Spotkaniu Noworocznym w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Jeżowie. Z ramienia IRWŁ w spotkaniu uczestniczył Jerzy Kuzański – dyrektor Biura IRWŁ, Eugeniusz Supera - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Brzezinach oraz Leokadia Swaczyna - pracownik BP IRWŁ w Brzezinach.

W dniu 24 stycznia 2018r. w Biurze IRWŁ w Łodzi odbyło się szkolenie pracowników na temat obsługi aplikacji e-WniosekPlus. Szkolenie przeprowadzili przedstawiciele ARIMR pod kierunkiem Wioletty Dudek - Mozga - Kierownika Biura Działań Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich - Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – więcej informacji o e-wniosku na stronie 8 i 9. Anna Bieniawska – Dyrektor Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi oraz Jagoda Perliceusz - Biazik w czasie szkolenia omówiły temat ubezpieczenia w rolnictwie.

W dniu 24 stycznia 2018r. w Sali Sejmiku Urzędu Marszałkowskiego, Jednostka Regionalna KSOW Województwa Łódzkiego przeprowadziła szkolenie dla partnerów KSOW, planujących złożyć wnioski o wybór operacji do realizacji w ramach Planu Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 plan operacyjny na lata 2018-2019. W szkoleniu uczestniczyli również przedstawiciele Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” od marca 2016 r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 40 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

ASF - najczęściej zadawane pytania

Afrykański pomór świń (African swine fever - ASF) to groźna, zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych, szwiniodzików oraz dzików. W przypadku wystąpienia ASF w stadzie dochodzi do dużych spadków w produkcji: zakażenie przebiega powoli i obejmuje znaczny odsetek zwierząt w stadzie, przy czym śmiertelność zwierząt sięga nawet 100%. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia.

Bardzo ważną rolę w szybkim wykryciu i ostatecznie zwalczaniu ognisk ASF odgrywa szybka reakcja hodowców i lekarzy weterynarii opiekujących się stadem świń na pojawienie się objawów klinicznych (lub padnięć świń) oraz szybkie podjęcie przez służby weterynaryjne działań mających na celu potwierdzenie lub wykluczenie choroby.

Jakie działania podejmuje się przy stwierdzeniu ASF u świń?

Wystąpienie afrykańskiego pomoru świń u świń w gospodarstwie (ognisko ASF) wiąże się z koniecznością podjęcia przez Inspekcję Weterynaryjną stanowczych działań celem jak najszybszej likwidacji tego ogniska oraz prowadzenia działań mających na celu ustalenie źródła choroby oraz czy nie doszło do przeniesienia choroby do innych gospodarstw (lub innych podmiotów, np. rzeźni). Działania te określone są w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Na tej podstawie, w przypadku stwierdzenia ogniska ASF podejmowane są m.in. następujące czynności prowadzone pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej:

- wszystkie świnie w gospodarstwie, w którym stwierdzono ASF muszą zostać niezwłocznie zabite, a ich zwłoki zniszczone;
- zniszczeniu podlegają również obecne w gospodarstwie wszelkie produkty pozyskane od świń, wszelkie przedmioty i substancje (w tym pasze), które mogły zostać skażone wirusem ASF, a nie mogą zostać odkażone;
- gospodarstwo, w którym stwierdzono ASF podlega oczyszczeniu i dezynfekcji przy użyciu odpowiednich preparatów biobójczych, które wykazują działanie unieszkodliwiający w stosunku do wirusa ASF;
- po zakończeniu wszelkich niezbędnych działań musi minąć odpowiednio długi okres, zanim w gospodarstwie ponownie będą mogły być umieszczone pierwsze świnie (co najmniej 40 dni od dnia zakończenia oczyszczania i dezynfekcji);
- wokół ogniska ASF wyznacza się obszar zapowietrzony (o promieniu co najmniej 3 km) i obszar zagrożony (sięgający co najmniej 7 km poza obszar zapowietrzony); w obszarach tych obowiązują stosowne nakazy, zakazy i ograniczenia (przede wszystkim w odniesieniu do możliwości przemieszczania świń) połączone z nadzorem nad stanem zdrowia świń w tych obszarach.

Jakie ograniczenia stosowane są w obszarze zapowietrzonym (min 3 km) i zagrożonym (min 7 km) obowiązujących wokół gospodarstwa, w którym wystąpiła choroba?

Restrykcje dotyczą głównie przemieszczania świń z i do gospodarstw znajdujących się w tych obszarach. Jeżeli gospodarstwo utrzymujące świnie położone jest w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym, wyznaczonym w związku z wystąpieniem ogniska ASF (obszary wymienione w rozporządzeniach powiatowego lekarza weterynarii lub Wojewody), obowiązuje bezwzględny zakaz wyprowadzania świń

z tego gospodarstwa przez okres:

- 40 dni - w obszarze zapowietrzonym,
- 30 dni - w obszarze zagrożonym.

Po odpowiednio 40 i 30 dniach należy zgłosić się do powiatowego lekarza weterynarii w celu uzyskania pozwolenia na przemieszczenie zwierząt z gospodarstwa.

Szczegółowe informacje o możliwości przemieszczenia świń z gospodarstw położonych na obszarze zapowietrzonym i zagrożonym można uzyskać u powiatowego lekarza weterynarii - organ ten jest uprawniony do skrócenia powyższych okresów odpowiednio do 30 dni dla obszaru zapowietrzonego i 20 dni dla obszaru zagrożonego.

Wszyscy hodowcy, u których wystąpiło ognisko ASF, spełniający wymagania weterynaryjne w tym z zakresu identyfikacji i rejestracji świń otrzymają należne im odszkodowanie za straty poniesione w związku z działaniami Inspekcji Weterynaryjnej (odszkodowanie należne jest m.in. za świnie zabite z nakazu Inspekcji Weterynaryjnej oraz za zniszczone pasze lub sprzęt). Hodowcy nie ponoszą również kosztów związanych z przekazywaniem padłych zwierząt do utylizacji. W Polsce funkcjonuje specjalny system dopłat z budżetu państwa dla zakładów utylizacyjnych odbierających od rolników padłe zwierzęta.

Co można zrobić, by zapobiec rozprzestrzenianiu ASF?

Każdy z nas (w tym zwłaszcza hodowcy świń) ma możliwość ograniczać ryzyko rozprzestrzeniania się ASF, poprzez przestrzeganie stosownych zakazów i nakazów ustanowionych w prawodawstwie oraz postępując zgodnie z poniższymi wskazaniem.

Hodowcy:

Przede wszystkim, aby ograniczyć ryzyko zakażenia świń wirusem ASF, w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie, powinny być wdrożone wszystkie podstawowe zasady zabezpieczenia miejsc utrzymywania zwierząt (bioasekuracja), w tym zwłaszcza:

- **niekarmienie zwierząt paszą niewiadomego pochodzenia ani produktami (w tym resztkami, zlewkami) pochodzenia zwierzęcego;**
- **niekupowanie świń z niewiadomego źródła czyli nieoznakowanych i bez świadectwa weterynaryjnego;**
- zastosowanie mat dezynfekcyjnych na wjazdach i wjazdach do gospodarstw i przed wejściami do budynków inwentarskich;
- zabezpieczenie przed dostępem zwierząt dzikich do budynków inwentarskich, magazynów pasz oraz miejsc przechowywania ściółki;
- ograniczanie dostępu osób postronnych do zwierząt;
- zachowanie podstawowych zasad higieny - odkażanie rąk i obuwia, stosowanie odzieży ochronnej;
- nieuczestniczenie w polowaniach na 72 godziny przed wejściem do chlewni, niewnoszenia do gospodarstw części dzików itd.;

- niepożyczanie sprzętów, niezatrudnianie do obsługi osób, które hodują świnie, itp.

W przypadku stwierdzenia w stadzie świń niepokojących objawów chorobowych lub padnięć świń, każdy hodowca powinien przekazać tę informację do powiatowego lekarza weterynarii bezpośrednio albo za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta).

Objawy afrykańskiego pomoru świń mogą być niespecyficzne, podobne do innych chorób lub zatruc, mogą być różne w różnych stadach i mieć następujący obraz (objawy, które zawsze powinny zaniepokoić hodowcę):

- ASF w stadzie świń może niekiedy objawić się jedynie nagłymi padnięciami świń, bez innych objawów towarzyszących;
- często spotykane objawy to: wzrost wewnętrznej ciepłoty ciała do (40,5-42°C), któremu mogą nie towarzyszyć inne symptomy (gorączkujące świnie mają czasem zachowany apetyt, poruszają się na ogół normalnie);
- do gorączki mogą dołączyć inne objawy kliniczne: sinica skóry uszu, brzucha i boków ciała, drobne, lecz liczne wybroczyny w skórze, zaczerwienienie skóry widoczne zwłaszcza na końcach uszu, ogona i kończynach, duszność, pienisty wypływ z nosa, wypływ z worka spojówkowego, biegunka - często z domieszką krwi, wymioty oraz niedowład żadu, objawy nerwowe w postaci podniecenia, drgawek mięśni i skurczów klonicznie - tonicznych, ronicenia u prośnych macior;
- niekiedy gorączce mogą towarzyszyć posmutnienie, utrata apetytu, szybkie i trudne oddychanie oraz zaleganie wydalin z nosa i oczu, wymioty, zaparcia, krwista biegunka, przed śmiercią może nastąpić śpiączka, która pojawia się jeden do siedmiu dni po wystąpieniu pierwszych objawów klinicznych.

Objawy ASF są dodatkowo opisane w materiałach informacyjnych dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii - www.wetgiw.gov.pl

- Padlej trzody chlewnej bezwzględnie nie należy zakopywać - działanie takie jest surowo zakazane przepisami prawa (za złamanie zakazu grożą sankcje karne o znacznej wysokości). Padnięcia świń mogą być pierwszym objawem wystąpienia ASF w gospodarstwie - tylko szybkie zgłoszenie padnięć w celu wykluczenia ASF przez powiatowego lekarza weterynarii zapewnia szybką likwidację choroby! Ważne jest by uniknąć kontaktu z padłymi świniami. W celu uniknięcia przeniesienia na inne zwierzęta w sposób mechaniczny czynników zakaźnych wywołujących różne choroby, nie tylko ASF, należy przestrzegać podstawowych zasad ostrożności i higieny, a także nie pozwolić domowym zwierzętom na kontakt z padłymi świniami i dzikami.

Źródło: Główny Inspektorat Weterynarii

Więcej informacji: www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/informacje-dla-hodowcow

eWniosekPlus - nowa aplikacja o przyznanie płatności na 2018 rok

24 stycznia 2018 roku w siedzibie IRWŁ w Łodzi odbyło się szkolenie pracowników Biur Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w zakresie wniosków o dopłaty obowiązkowe przez internet - e-wniosek. Od 2018 r. wszystkie wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych z PROW muszą zostać złożone formie elektronicznej za pośrednictwem formularza geoprzestrzennego udostępnionego na stronie internetowej ARiMR.

Elektroniczne składanie wniosku wynika wprost z przepisów wspólnotowych i dotyczy wszystkich państw członkowskich UE. Tym rolnikom, którzy nie korzystają z internetu, Agencja oraz współpracujące z nią instytucje, m.in. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego będą udzielały pomocy. ARiMR, tak jak dotychczas, będzie przysyłać rolnikom wstępnie wypełniony wniosek tzw. wniosek spersonalizowany wraz z załącznikami wersji papierowej (do 2020 r.). **Należy jednak traktować go jedynie informacyjnie.** Złożenie wniosku w formie papierowej będzie możliwe jedynie dla tych rolników, którzy nie są w stanie złożyć wniosku w wersji elektronicznej i jednocześnie nie mogą skorzystać z pomocy technicznej zapewnionej przez biuro powiatowe ARiMR.

Nowa aplikacja e-wniosku

Aby ułatwić rolnikom złożenie wniosków przez internet, Agencja przygotowała nową aplikację eWniosekPlus. Jest ona przejrzystsza, prostsza i bardziej intuicyjna niż poprzednia. Przez cały proces wypełniania wniosku rolnik jest prowadzony za pomocą kreatora.

Wypełnianie wniosku rozpoczyna się od wyrysowania upraw na działkach referencyjnych (ewidencyjnych) spersonalizowanych na podstawie wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 lub na dodanych nowych działkach referencyjnych. Po wyrysowaniu upraw rolnik zaznacza płatność, o którą ubiega się do danej uprawy. Może dodać niezbędne załączniki, a pozostałe dane we wniosku wypełniane są automatycznie przez aplikację.

Aplikacja eWniosekPlus udostępnia rolnikom dane wygenerowane na podstawie danych z roku 2017. Personalizacji podlegają wnioski o płatności (poza płatnością do bydła), dane dotyczące: działek referencyjnych, działek rolnych oraz powierzchni niezgłoszonych do płatności, zatwierdzone/wyrysowane w roku 2017. Na podstawie wyrysowanych przez rolnika w kampanii 2017 geometrii działek rolnych w eWniosekPlus zostaną utworzone geometrie upraw, które dodatkowo będą ograniczone automatycznie do granic maksymalnego kwalifikowanego obszaru – MKO. Prezentowana jest także informacja, czy dany rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw.

W aplikacji eWniosekPlus możliwe jest wypełnienie wniosku w trybie **uproszczonym** oraz trybie **pełnym**.

TRYB UPROSZCZONY umożliwia przegląd danych we wniosku o przyznanie płatności i złożenie go bez konieczności edycji danych. Dostępny jest on dla:

- rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw,
 - rolników, dla których powierzchnia gruntów ornych zgodnie z bazą referencyjną ARiMR na działkach referencyjnych zadeklarowanych w roku 2017 wynosiła poniżej 10 ha.
- Warunkiem jest, że wskazani powyżej rolnicy nie ubiegają się o płatności rolnośrodowiskowe, płatności rolno - środowiskowo-klimatyczne, płatności ekologiczne i/lub płatności zalesieniowe.

W przypadku, gdy spełnione zostaną powyższe warunki, aplikacja eWniosekPlus automatycznie wyświetli **Wniosek o przyznanie płatności 2018** w trybie uproszczonym. W trybie tym dostępna jest zakładka **Podsumowanie**, która umożliwia przegląd danych dotyczących: wnioskującego, wnioskowanych płatności, działek referencyjnych, działek rolnych oraz gruntów niezgłoszonych wygenerowanych na podstawie danych z kampanii 2017. Dla działek rolnych i gruntów niezgłoszonych, poza danymi alfanumerycznymi, prezentowana jest również mapa z wyrysowaną ich powierzchnią. Po zatwierdzeniu zgodności danych w zakresie rodzaju wnioskowanych płatności, jak również powierzchni i położenia konkretnych grup upraw oraz akceptacji oświadczeń rolnik ma możliwość złożenia wniosku (przesłanie do ARiMR za pośrednictwem internetu).

W ramach trybu uproszczonego dopuszczalna jest jedynie modyfikacja w zakresie wnioskowania o płatności do zwierząt bez konieczności przejścia do trybu pełnego. W zakładce **Podsumowanie** prezentowany jest przegląd danych we wniosku bez możliwości ich edycji. W przypadku konieczności edycji danych powierzchniowych poprzez np. dodanie lub usunięcie płatności lub działki referencyjnej, zmianę powierzchni zgłaszanej do płatności, nastąpi przejście do trybu pełnego, w którym dane wprowadza się w zakładkach **Wniosek i Mapa**.

W celu przesłania wniosku do ARiMR konieczne jest potwierdzenie poprawności prezentowanych danych we wniosku. Pod sekcją Załączniki znajduje się checkbox „Potwierdzam poprawność danych”, który należy zaznaczyć, aby uaktywnić opcję „WYŚLIJ WNIOSEK”.

TRYB PEŁNY umożliwia pełną edycję danych we **Wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 r.** W trybie tym dostępne są trzy zakładki **Wniosek, Mapa i Podsumowanie**. W zakładce **Wniosek** między innymi: dokonuje się wyboru wnioskowanych płatności, dodaje się wymagane załączniki (np. umowa do płatności do powierzchni uprawy pomidorów), deklaruje się zwierzęta do płatności do krów lub płatności do bydła z wykorzystaniem danych zawartych w bazie identyfikacji i rejestracji zwierząt. W zakładce **Mapa** można: dodawać i usuwać działki referencyjne, określać poszczególne uprawy, deklarować obszary proekologiczne - EFA (tylko na działkach referencyjnych wchodzących w skład gospodarstwa). Podczas rysowania upraw system podpowiada możliwe wnioski, np. w przypadku wyrysowania powierzchni uprawy buraka cukrowego aplikacja „zapyta”, czy rolnik ubiega się również o płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych wraz z informacją o konieczności dołączenia umowy i w przypadku potwierdzenia, zaznaczy takie wnioskowanie. Na podstawie wyrysowanych powierzchni konkretnych upraw system wykonuje agregację do działek głównych i podrzędnych, zarówno w części graficznej, jak i alfanumerycznej. W przypadku, gdy nie zostanie zaznaczona żadna z płatności, powierzchnia wyrysowanej uprawy zostanie potraktowana jako powierzchnia niezgłoszona do płatności.

Przykład: jeżeli rolnik wyrysuje przylegające do siebie powierzchnie uprawy: buraka cukrowego (0,50 ha), do której ubiega się także o przyznanie płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych (0,50 ha) i żyta ozimego (0,50 ha), aplikacja automatycznie utworzy działkę rolną: A - JPO 1,50 ha oraz zapisze następujące działki podrzędne A1 - P burak cukrowy 0,50 ha i A2 - żyto ozime 0,50 ha. Część alfanumeryczna wniosku w zakresie: działek referencyjnych, powierzchni na działce referencyjnej (powierzchnia kwalifikującego się hektara, powierzchnia gruntów ornych, powierzchnie niezgłoszone do płatności), działek rolnych deklarowanych do płatności, wypełniana jest na podstawie wyrysowanych upraw, także trwałych np. sadowniczych, trwałych użytków zielonych.

Dla rolników uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw w słowniku roślin uprawnych wykorzystywanym do definiowania upraw dostępna jest „uprawa JPO”, w związku z powyższym nie jest konieczne rysownie oddzielnie gra-

nic dla każdej uprawy.

Przykład: jeżeli na działce referencyjnej położone są przylegające do siebie powierzchnie uprawy: jabłoni (0,50 ha), żyta ozimego (0,50 ha) oraz cebuli (0,05 ha) wówczas możliwe jest narysowanie łącznej granicy tych trzech upraw (1,05 ha) i wybór w ramach definiowania uprawy „uprawy JPO” bez konieczności rysowania każdej z tych upraw oddzielnie.

Rolnicy zobowiązani do spełnienia wymogu dywersyfikacji upraw lub utrzymania obszarów proekologicznych (EFA) wypełniają wniosek w trybie pełnym, przy czym sekcja dotycząca elementów EFA będzie dostępna dopiero w przypadku, gdy łączna powierzchnia zadeklarowanych na gruntach ornych upraw przekroczy 15 ha. W zakresie deklaracji elementów EFA aplikacja podpowiada możliwe do zadeklarowania elementy EFA na podstawie:

- wysowanych powierzchni upraw, które mogą stanowić EFA, tj. ugory, trawy na ugorze, zagajnik o krótkiej rotacji, obszar zalesiony w ramach PROW po 2008 r. oraz uprawy roślin wiążących azot oraz

- stabilnych elementów proekologicznych, zidentyfikowanych w bazie referencyjnej ARiMR, położonych na działkach referencyjnych zadeklarowanych we wniosku, np. rowy, zadrzewienia liniowe.

Elementy EFA mogą być też dodane poprzez wyrysowanie ich granic, analogicznie jak są rysowane powierzchnie upraw np. deklaracja międzyplonów. W trakcie wypełniania wniosku aplikacja na bieżąco wylicza procent gruntów ornych stanowiących EFA, procent uprawy głównej oraz dwóch upraw głównych. W zakresie sprawdzenia wymogów zazielenienia dostępny jest kompleksowy przegląd zawierający informacje na temat zwolnienia z wymogu dywersyfikacji upraw, zwolnienia z wymogu utrzymania obszarów proekologicznych (EFA), spełnienia wymogu dywersyfikacji upraw, spełnienia wymogu utrzymania EFA, powierzchni, nazwy i procentu upraw głównych, danych dotyczących elementów EFA oraz trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym.

Na bieżąco prezentowane są podpowiedzi i komunikaty dla rolnika o stwierdzonych brakach lub błędach we wniosku.

Aplikacja eWniosekPlus porówna dane deklarowane z danymi referencyjnymi m.in. w zakresie maksymalnego kwalifikowanego obszaru (MKO), jak również przeprowadzi kontrolę krzyżową powierzchni na podstawie danych graficznych z geometriami innych rolników oraz inne sprawdzenia w zakresie kompletności wniosku.

Na podstawie wprowadzonych danych aplikacja eWniosekPlus umożliwia wydruk formularza wniosku analogicznie do wersji papierowej.

Główne korzyści wynikające z wypełniania oraz złożenia wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 poprzez aplikację eWniosekPlus to:

- **brak konieczności uzupełniania danych alfanumerycznych w zakresie płatności obszarowych, wszystkie dane generowane są automatycznie na podstawie narysowanych granic upraw i wybranych płatności,**

- **brak konieczności wielokrotnego rysowania tych samych powierzchni w ramach działek rolnych głównych i podrzędnych, działki rolne generowane są automatycznie na podstawie narysowanych granic upraw i wybranych płatności,**

- **dostęp do aktualnych danych referencyjnych, które prezentowane są w ramach przeglądu danych dla działek referencyjnych oraz wykorzystywane podczas kontroli wstępnych,**

- **możliwość złożenia wniosku bez konieczności modyfikowania danych, w przypadku, gdy powierzchnie deklarowane do płatności oraz ich położenie nie uległy zmianie w stosunku do poprzedniego roku (dostępne w ramach uproszczonego trybu wypełniania wniosku),**

- **wyświetlane na bieżąco w trakcie wypełniania wniosku wskazówki w zakresie uzupełniania pól, dołączania wymaganych załączników,**

- **wyświetlane na bieżąco w trakcie wypełniania wniosku komunikaty o stwierdzonych brakach lub błędach we wniosku o przyznanie płatności (ich poprawienie lub uzupełnienie przed zatwierdzeniem i wysłaniem wniosku do biura powiatowego ARiMR pozwoli na uniknięcie zmniejszeń kwot płatności ze względu na stwierdzone nieprawidłowości),**

- **wyświetlany na bieżąco przegląd w zakresie danych do płatności za zazielenienie,**

- **możliwość złożenia wniosku oraz mobilny dostęp do konta przy użyciu tabletu lub smartfona.**

Jak skorzystać z aplikacji eWniosek-Plus

Od 12 lutego 2018 r. wszyscy rolnicy za pośrednictwem strony internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl będą mogli zapoznać się z wersją demonstracyjną aplikacji eWniosekPlus i sprawdzić, jak ten program działa i jak z niego korzystać. Pełna wersja nowej aplikacji zostanie udostępniona na stronie internetowej Agencji 15 marca 2018 r., czyli w dniu rozpoczęcia tegorocznej kampanii przyjmowania wniosków o przyznanie płatności. Krok pierwszy to zalogowanie się do systemu informatycznego ARiMR. Rolnicy, którzy posiadają już konto w aplikacji e-Wniosek, mogą zalogować się na istniejące konto. W przypadku, gdy rolnik nie posiada konta w aplikacji e-Wniosek, powinien je utworzyć na stronie www.arimr.gov.pl w zakładce eWniosekPlus. Do założenia konta wystarczy podać trzy dane weryfikacyjne:

- numer identyfikacyjny producenta – „numer gospodarstwa”,

- kwotę ostatniego przelewu otrzymanego z ARiMR, zrealizowanego w roku 2017 (w przypadku gdy rolnik w danym dniu otrzymał więcej niż jeden przelew należy wprowadzić kwotę z największego przelewu, w przypadku braku otrzymania przelewu od ARiMR w roku 2017 należy wprowadzić wartość 0),

- 8 ostatnich cyfr numeru rachunku bankowego wskazanego we wniosku o wpis do ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Zalecane jest również wskazanie adresu e-mail - pole nieobowiązkowe. Po poprawnej weryfikacji system automatycznie założy konto oraz pozwoli na wprowadzenie indywidualnego hasła celem zapewnienia możliwości ponownego logowania do systemu. ARiMR zaleca utworzenie konta przed rozpoczęciem naboru wniosków w 2018 r.

Krok drugi to wypełnienie wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 z wykorzystaniem podpowiedzi wyświetlanych na bieżąco i dołączenie wymaganych dokumentów. Aplikacja automatycznie sprawdzi, czy wszystkie pola obowiązkowe we wniosku zostały wypełnione i czy wniosek został wypełniony poprawnie.

Krok trzeci to wysłanie wniosku i pobranie potwierdzenia.

Szkolenia i pomoc

Rolnicy, by wypełnić obowiązek ubiegania się o dopłaty za pośrednictwem e-wniosku, nie zostaną pozostawieni sami sobie. Od 16 lutego br., po udostępnieniu wersji DEMO aplikacji eWniosekPlus, ARiMR przeprowadzi cykl szkoleń praktycznych mających na celu przygotowanie pracowników ARiMR, rolników, doradców (zatrudnionych zarówno w ODR-ach, jak i tych prywatnych), pracowników Izb Rolniczych do korzystania z aplikacji eWniosekPlus. Szkolenia będą się odbywać kaskadowo a pracownicy ODR oraz biur powiatowych będą prowadzić szkolenia dla rolników.

Rolnicy, którzy nie mają dostępu do internetu, by złożyć wniosek, będą mogli skorzystać ze stanowisk komputerowych biur powiatowych Agencji oraz pomocy jej pracowników. Po udostępnieniu pełnej wersji aplikacji na stronie internetowej od 15 marca 2018 r. ARiMR uruchomi punkty pomocy technicznej w biurach powiatowych, gdzie rolnik będzie mógł skorzystać z pomocy technicznej przy wypełnianiu wniosku w aplikacji eWniosekPlus. Planuje się również zorganizowanie dni otwartych w biurach powiatowych, w trakcie których rolnik będzie mógł skorzystać z pomocy pracowników BP. Dodatkowo na stronie internetowej ARiMR udostępnione będą filmy instruktażowe oraz wszelkiego rodzaju instrukcje obejmujące swoim zakresem całość procesu składania wniosku - począwszy od założenia konta w aplikacji eWniosekPlus po wysłanie kompletnego wniosku do ARiMR przez internet. Po pomoc rolnicy będą mogli także udać się do ODR-ów oraz Izb Rolniczych. Przygotowana jest także szeroka kampania informacyjna poprzez spoty telewizyjne, audycje radiowe, spoty informacyjno-promocyjne, artykuły w prasie ogólnopolskiej, regionalnej, branżowej oraz na portalach o tematyce rolniczej, udział w imprezach o charakterze targowo-wystawienniczym i ulotki. Planowany jest również udział ekspertów ARiMR w programach telewizyjnych, radiowych, podczas których rolnicy będą informowani o zasadach składania wniosku on-line.

Oświadczenie zamiast e-wniosku

W roku 2018 zamiast wniosku o przyznanie płatności rolnicy mogą złożyć pisemne oświadczenie, w którym potwierdzą brak zmian w porównaniu do wniosku z poprzedniego roku. Oświadczenie może być składane przez rolników, którzy we wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 deklarowali powierzchnię gruntów ornych mniejszą niż 10 ha i:

- ubiegali się o co najmniej jedną z płatności:
- jednolitą płatność obszarową, płatność za zazielenienie, płatność dodatkową, płatność związaną do powierzchni uprawy chmielu, płatność do owiec, płatność do kóz, płatność niezwiązaną do tytoniu,

- płatności ONW,
- wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013),
- premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową (PROW 2014-2020),

- nie ubiegali się o:
- płatności dla młodych rolników, płatności do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno, płatności do upraw roślin pastewnych, płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych, płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, płatności do powierzchni uprawy truskawek, płatności do powierzchni uprawy pomidorów, płatności do powierzchni uprawy lnu, płatności do powierzchni uprawy knopi włóknistych, płatności do bydła, płatności do krów,

- płatności rolno - środowiskowo - klimatyczne (PROW 2014-2020),
- płatności ekologiczne (PROW 2014-2020),
- płatności rolnośrodowiskowe (PROW 2007-2013),
- potwierdzają brak zmian w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w 2017 r.,
- chcą ubiegać się w 2018 r. o te same płatności co we wniosku o przyznanie płatności w 2017 roku.

Oświadczenie będzie można składać w terminie od 15 lutego do 14 marca 2018 r. na formularzu udostępnionym na stronie internetowej ARiMR, w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych Agencji.

Skuteczne złożenie oświadczenia będzie równoznaczne ze złożeniem wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 i ubieganie się przez rolnika o płatności, o które ubiegał się w 2017 r. W przypadku, gdy po złożeniu oświadczenia w gospodarstwie wystąpią zmiany w zakresie wnioskowania lub działek referencyjnych (ewidencyjnych) lub działek rolnych, rolnik będzie musiał złożyć zmianę do wniosku w terminie do 31 maja 2018 r.

Wioletta Dudek – Mozga

Kierownik Biura

Działalność Społecznych i Środowiskowych oraz Płatności Bezpośrednich
Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
tel. 042 675 67 70

Jęczmień jary - najlepsze kreacje na wiosnę

W Polsce przeważa uprawa formy jarej jęczmienia, gatunek ten ma największe znaczenie spośród wszystkich zbóż jarych. Zaletą uprawy jęczmienia jarego jest tolerancja na uprawę po pszenicy i owsie, wytrzymałość na przymrozki wiosenne, większa tolerancja na opóźnienie siewu w stosunku do innych gatunków jarych. Jęczmień jary jest podstawowym zbożem oprócz owsa, na którym można oprzeć mieszanki treściwe dla bydła. Ze względu na wysoką wartość energetyczną i dobrą jakość białka jego zawartość w mieszankach treściwych może być praktycznie nieograniczona. Ziarno jęczmienia jarego wykorzystywane jest głównie na cele pastewne. Stan rozmnożeń odmian tego gatunku w województwie łódzkim wg danych PIORiN wynosił 280,41 ha powierzchni zakwalifikowanych plantacji nasiennych, największy udział stanowiły odmiany pastewne Teksas, Oberek, Ella, Soldo, Radek i Allianz.

W ramach Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w woj. łódzkim w roku 2017 badano 29 odmian jęczmienia jarego. Krótka charakterystyka plonowania odmian pozwoli rolnikowi wybrać odmianę w zależności od kierunku użytkowania. W opracowaniu wykorzystano wyniki z doświadczeń dwuczynnikowych z ZDOO Masłowice, SDOO Sulejów i HR Strzelce. Doświadczenia prowadzono na dwóch, zróżnicowanych poziomach agrotechniki: podstawowym (a1) i intensywnym (a2). Poziom agrotechniki (a2) różnił się od podstawowego (a1) zastosowaniem nawożenia azotowego wyższego o 40 kg/ha, fungicydów (2 zabiegi) wraz z nawozami dolistnymi i regulatora wzrostu (1 zabieg). Badania obejmowały 12 odmian typu browarnego i 17 typu pastewnego. Przedplonami dla jęczmienia jarego w badanych jednostkach był groch, ziemniaki i kukurydza na zielonkę. Na poziomie agrotechniki a1 zastosowano azot w ilości 66-96 kg/ha, natomiast na poziomie a2 odpowiednio 40 kg/ha więcej. Na optymalny stan odżywienia łąny wpływają nie tylko dawki azotu, lecz także właściwe zapotrzebowanie roślin w fosfor i potas oraz mikroelementy. Prawidłowe nawożenie fosforem i potasem zwiększa odporność jęczmienia jarego na choroby, decyduje także o lepszym wypełnieniu ziarna i równomiernym dojrzewaniu.

Przy wyborze jęczmienia do uprawy należy pamiętać o jego słabym systemie korzeniowym i krótkim okresie wegetacji. W porównaniu z innymi zbożami jarymi jęczmień posiada większe wymagania odnośnie kultury gleby, gorzej znosi kwaśny odczyn gleby, wymaga gleb przewiewnych, ciepłych, dobrze gromadzących wodę i co najmniej średnią zasobność przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu. Wcześniej zasiany lepiej się ukorzeni i rozkrzewi, a dłuższy okres wegetacji (do kwitnienia) wpłynie na lepsze plony. Należy pamiętać, że jęczmień jary jest wrażliwy na przymrozki, które są mniej szkodliwe dla plonu, jak opóźniony siew.

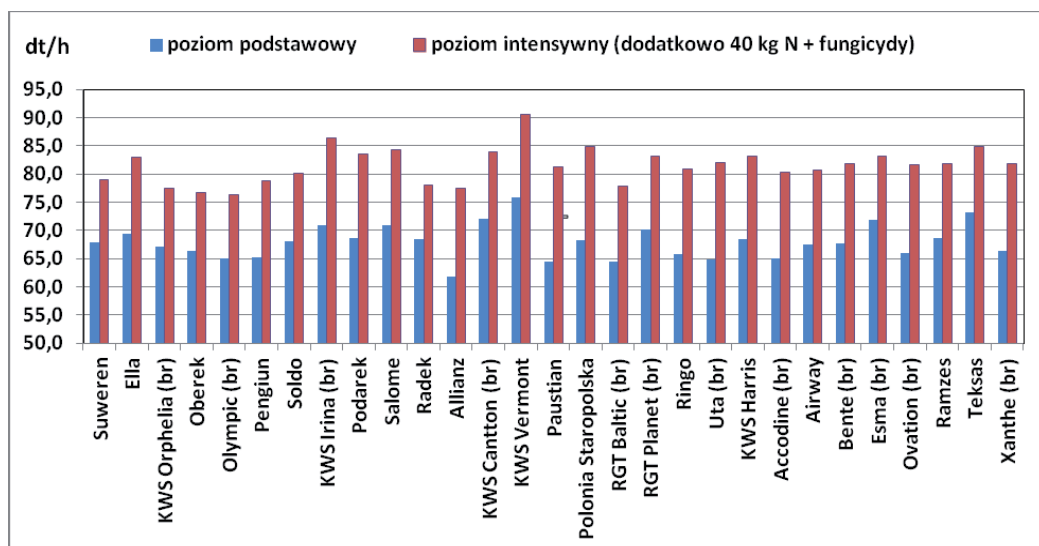
Wykres przedstawia plonowanie jęczmienia jarego w roku 2017. Plon ziarna na podstawowym poziomie agrotechniki (a1) wyniósł średnio od 62 dt/ha do 76

ha natomiast na podwyższonym poziomie plon był wyższy o 13,7 dt/ha.

Na podstawie wyników PDO tworzone są Listy Odmian Zalecanych (LOZ) na obszarze województw, które corocznie są aktualizowane. Rolnik przed zakupem materiału siewnego powinien uwzględnić odmianę do określonego kierunku użytkowania, pamiętając o jej warunkach siedliskowych i potencjale plonowania. W roku 2018 w województwie łódzkim rekomendowanych jest 8 odmian, w tym 2 odmiany browarne KWS Cantton i KWS Irina oraz 6 przeznaczonych na cele pastewne Salome, Ella, KWS Vermont, Podarek, Soldo i Teksas.

W roku 2018 do Krajowego rejestru wpisano 10 odmian jęczmienia jarego, w tym 1 typu browarnego RGT

Plonowanie jęczmienia jarego w doświadczeniach PDO na dwóch poziomach agrotechniki w sezonie wegetacyjnym 2017 w woj. łódzkim

br - odmiana browarna

dt/ha. Efekt zastosowania intensywnej technologii skutkowało zwiększeniem plonowania od 76 dt/ha do 91 dt/ha. Najlepszy wynik plonotwórczy na obu poziomach agrotechniki wykazały odmiany KWS Vermont, KWS Irina (br) i Teksas. Uśredniony plon jęczmienia jarego na podstawowym poziomie agrotechniki wyniósł 67,9 dt/

Atmosphere oraz 9 typu pastewnego Runner, Ismena, Maggie Pilote, MHR Fajter, Etoile, Rezus, Eldorado i Farmer. Poniżej charakterystyka nowo zarejestrowanych odmian:

RGT Atmosphere - odmiana typu browarnego, o wartości browarnej dobrej. Odporność na mączniaka

prawdziwego, rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość - średnia, na plamistość siatkową - dość mała. Rośliny dość wysokie o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i zawartość białka w ziarnie dość duża, wyrównanie ziarna średnie. Plenność dość dobra. Zgłaszający: RAGT Semences Polska sp. z o. o.

Runner - odmiana typu pastewnego, o wartości browarnej średniej do dobrej. Odporność na ciemnobrunatną plamistość - dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i rdzę jęczmienia - średnia, na rynchosporiozę - dość mała. Rośliny dość niskie o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren dość duża, zawartość białka w ziarnie i wyrównanie ziarna średnie. Plenność bardzo dobra. Zgłaszający: Saaten - Union Polska sp. z o. o.

Ismena - odmiana typu pastewnego, o wartości browarnej średniej do dobrej. Odporność na rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość - dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i rdzę jęczmienia - średnia. Rośliny dość niskie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i zawartość białka w ziarnie dość duża, wyrównanie ziarna średnie. Plenność dobra do bardzo dobrej. Zgłaszający: Saaten - Union Polska sp. z o. o.

Maggie - odmiana typu pastewnego, o wartości browarnej dobrej. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość - średnia. Rośliny dość niskie o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren dość duża, zawartość białka w ziarnie i wyrównanie ziarna średnie. Plenność dobra. Zgłaszający: Saaten - Union Polska sp. z o. o.

Pilote - odmiana typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Odporność na rdzę jęczmienia - dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość - średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, zawartość białka w ziarnie dość duża. Zgłaszający: Danko Hodowla Roślin sp. z o. o.

MHR Fajter - odmiana typu pastewnego. Plenność dobra. Odporność na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i ciemnobrunatną plamistość - dość duża, na mączniaka prawdziwego i rynchosporiozę - średnia. Rośliny dość niskie o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, zawartość białka w ziarnie dość duża. Hodowca: Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o. o.

Etoile - odmiana typu pastewnego. Plenność dobra. Odporność na ciemnobrunatną plamistość - dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę jęczmienia - średnia, na plamistość siatkową i rynchosporiozę - dość mała. Rośliny średniej wysokości o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren mała, zawartość białka w ziarnie dość duża, wyrównanie ziarna średnie. Zgłaszający: Danko Hodowla Roślin sp. z o. o.

Rezus - odmiana typu pastewnego. Plenność dobra. Odporność na plamistość siatkową - dość duża, na rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość - średnia, na mączniaka prawdziwego - dość mała. Rośliny średniej wysokości o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie ziarna i zawartość białka w ziarnie dość duża. Hodowca: Hodowla Roślin Smolice sp. z o. o. Grupa IHAR.

Eldorado - odmiana typu pastewnego. Plenność do-

bra. Odporność na ciemnobrunatną plamistość - dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę - średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, zawartość białka w ziarnie dość duża. Hodowca: Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o.

Farmer - odmiana typu pastewnego. Plenność dość dobra. Odporność na mączniaka prawdziwego i plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i ciemnobrunatną plamistość - średnia, na rynchosporiozę - dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania przeciętny. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, zawartość białka w ziarnie duża. Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR.

Podążając za misją COBORU: Stymulowanie innowacji w hodowli roślin i nasiennictwie oraz wspieranie wdrażania postępu odmianowego do praktyki rolniczej, SDOO w Sulejowie koordynując badania odmianowe w ramach PDO w woj. łódzkim, uwzględnia bieżące wyzwania rolnictwa. Za jeden z nadrzędnych celów stawia rekomendację odmian dla ważnych rolniczo gatunków. **Analizując cechy rolniczo-użytkowe nowych odmian i wyniki doświadczeń porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO) z roku 2017 rolnik dokona właściwego wyboru kreacji jęczmienia jarego na wiosnę.**

Iwona Michalska

COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian

w Sulejowie

Krajowa Rada w sprawie nowych zasad bioasekuracji

Krajowa Rada Izby Rolniczych pozytywnie odniosła się do projektu rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi wprowadzającego obowiązek stosowania przez gospodarstwa utrzymujące świnie podstawowych zasad bioasekuracji. **Opinia Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w przedmiotowej sprawie jest z opinia Krajowej Rady Izby Rolniczych. Łódzki samorząd rolniczy zwracał m. in. uwagę na to, że choroba ASF jest zwalczana z urzędu i dlatego wszystkie koszty wynikające z wprowadzenia obowiązku bioasekuracji na rolnika powinny być pokrywane z budżetu państwa.**

W przesłanej do MRiRW opinii zwrócono m.in. uwagę, iż przed opublikowaniem rozporządzenia rolnicy powinni być bezwzględnie poinformowani o warunkach zaprzestania produkcji, w tym wysokości rekompensat za zaprzestanie chowu świń oraz wsparcia finansowego na dostosowanie budynków, ogrodzeń, czy niecek dezynfekcyjnych, lub na zmianę kierunku produkcji zwierzęcej jako alternatywy dla chowu świń.

Treść opinii: „W odpowiedzi na pismo znak ŻW.hzg.0210.1.2017.6es przedstawiam opinie samorządu rolniczego do przesłanego projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

W związku z nowymi przypadkami afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenach położonych na lewym brzegu Wisły znacznie zwiększyło się zagrożenie przeniesieniem wirusa na dotychczas wolne od niego populacje dzików. Stwarza to poważne zagrożenie przedostania się wirusa do gospodarstw utrzymujących świnie

Rozprzestrzenianie się wirusa w głąb kraju, (w tym na tereny Wielkopolski, Kujaw, wschodniej część woj. warmińsko-mazurskiego stanowiących największe zagłębie krajowej produkcji trzody chlewnej), zaskutkować może miliardowymi stratami dla producentów świń, ale również m.in. dla przetwórców mięsa i producentów pasz, a tym samym dla budżetu państwa.

Samorząd rolniczy dostrzegając konieczność objęcia wszystkich gospodarstw zajmujących się produkcją świń, obowiązkiem stosowania podstawowych zasad bioasekuracji i odpowiednich warunków utrzymywania zwierząt, popiera proponowane w projekcie przepisy mające na celu ograniczenie możliwości przeniesienia wirusa ASF z populacji dzików na świnie utrzymywane w gospodarstwach.

Zwracamy jednakże uwagę, iż proponowane zapisy wprowadzające obostrzenia z zakresu warunków utrzymywania zwierząt i bioasekuracji, narażają rolników na po-

niesienie dodatkowych kosztów (niekiedy znacznych w stosunku do wielkości produkcji). Duże a nawet średnie gospodarstwa specjalizujące się w chowie i hodowli świń (w obawie o straty spowodowane ewentualnym przedostaniem się różnorodnych patogenów chorobotwórczych do chlewni) od dawna znają stosują w ramach profilaktyki zasady bioasekuracji. Dla takich gospodarstw stosowanie zasad bioasekuracji i przepisów przewidzianych w rozporządzeniu nie będzie stanowiło większego problemu.

Natomiast dla znacznej liczby gospodarstw prowadzących niewielką produkcję, w tym na potrzeby własne, dalsze prowadzenie takiej produkcji, przy nowych wymogach i związanych z tym znacznie zwiększonymi jednostkowymi kosztami, będzie niemożliwe i będą zmuszone do zaprzestania tego kierunku produkcji zwierzęcej.

W uzasadnieniu projektu nie znajdujemy informacji o możliwościach ubiegania się przez takie gospodarstwa, o rekompensaty za zaprzestanie chowu świń czy dofinansowania na dostosowanie do nowo wprowadzonych przepisów.

Ponadto zwracamy uwagę, iż w projekcie nie ujęto okresu na dostosowanie się gospodarstw do przepisów rozporządzenia, natomiast 14 dniowy okres vacatio legis, jego wejścia w życie od dnia ogłoszenia jest zdecydowanie za krótki.

Uważamy iż, przed opublikowaniem rozporządzenia rolnicy powinni być poinformowani o warunkach zaprzestania produkcji, w tym wysokości rekompensat za zaprzestanie chowu świń, oraz wsparcia finansowego na dostosowanie budynków, ogrodzeń czy niecek dezynfekcyjnych, lub na zmianę kierunku produkcji zwierzęcej jako alternatywy dla chowu świń.

Przedstawiając powyższe uważamy, iż równoległe z wprowadzaniem nowych zasad bioasekuracji, prowadzone powinny być kampanie informacyjne i prace na rozwiązywanie mających na celu zrehabilitowanie rolnikom konieczności wygaszenia produkcji świń oraz ponoszenia dodatkowych kosztów na zabezpieczenie gospodarstw przed przedostaniem się wirusa do stad świń.”

(Źródło: KRIR)

REKLAMA

PPHU **ASPOL**

W ofercie :

- Zakupowanie węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska

WARYŃSKI
Origin

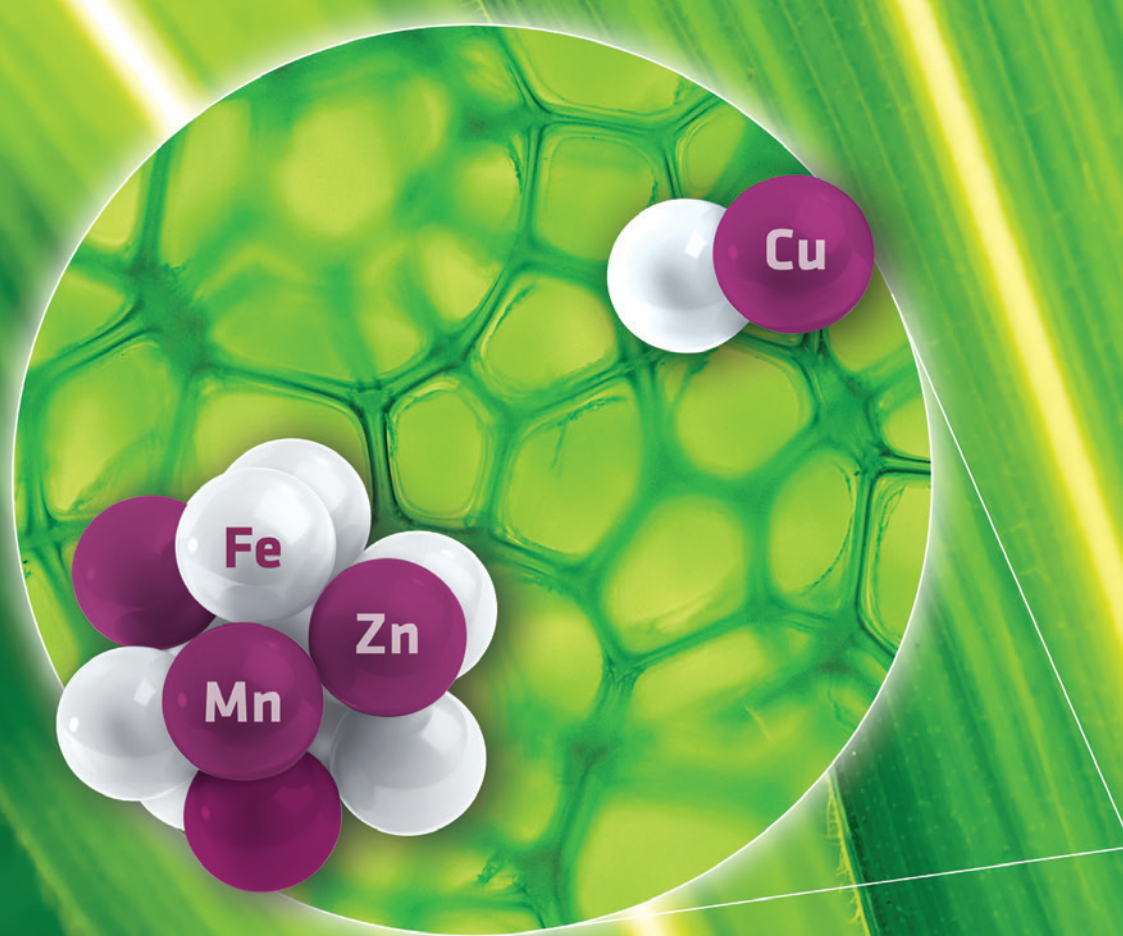
Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego
www.aspol.agro.pl

Świątniki 61
95-200 Pabianice
tel. 782 061 000

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

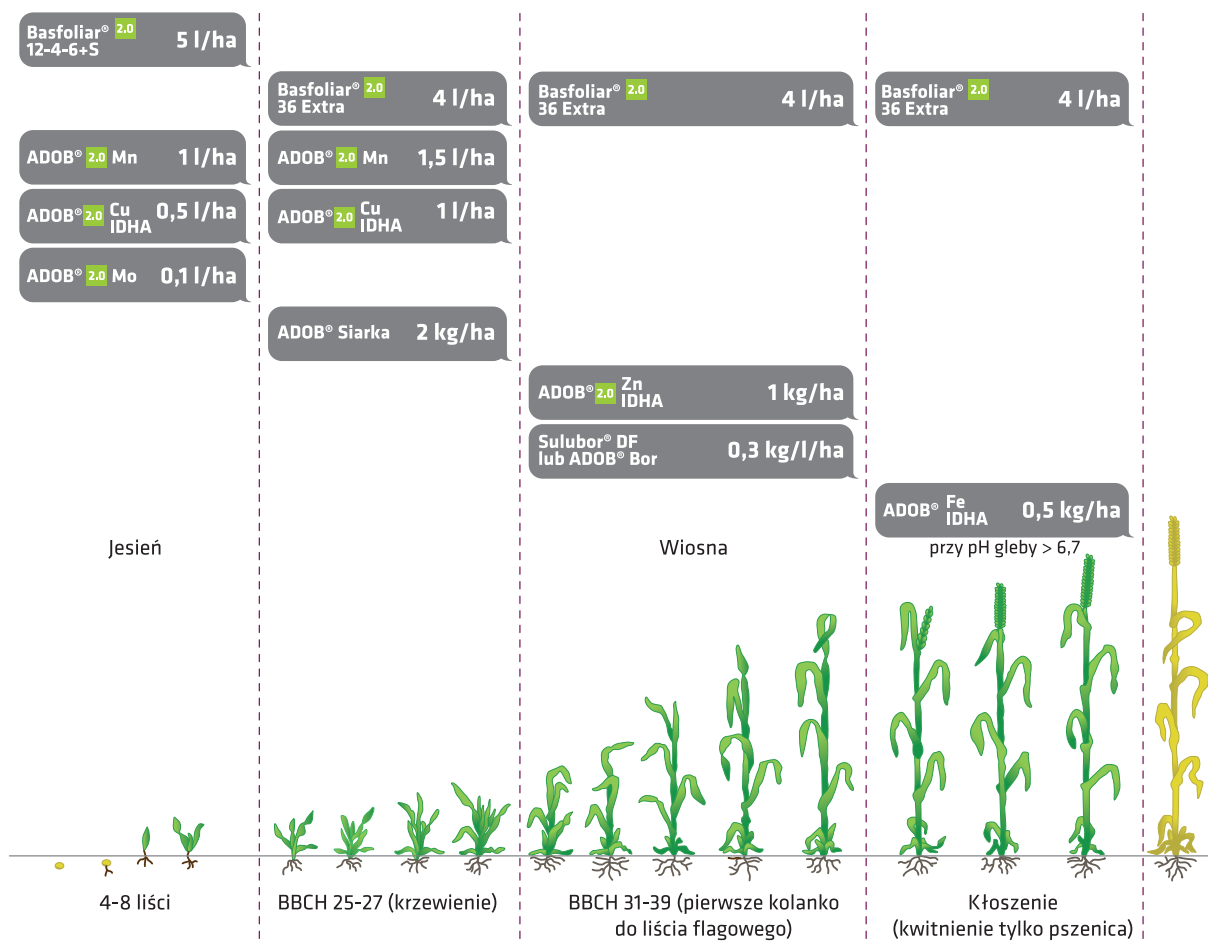
Podmiot odpowiedzialny
WARYŃSKI

Nawozy dolistne ADOB® Siła nauki.

Zalecenia uprawowe

zboża

Nawozy typu ADOB® 2.0 i Basfoliar® 2.0 stanowią kompleksowy i skuteczny program dolistnego nawożenia zboża. Ich skład zawiera bogaty zestaw makro- i mikroelementów, specjalnie dopasowany do potrzeb uprawy.

Teraz dostępna jest także nowa generacja nawozów – **ADOB® 2.0 Basfoliar® 2.0**

UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE DLA ROLNIKÓW

W jakim celu został wprowadzony przymusowy charakter dla niektórych rodzajów ubezpieczenia?

Można wiele mówić na temat konieczności zabezpieczenia swojego zdrowia i majątku poprzez zakup polisy u ubezpieczyciela. Z przymusem zawarcia ubezpieczenia wiąże się również inna kwestia. Mianowicie, priorytetem jest społeczna potrzeba zabezpieczenia osób poszkodowanych na skutek zdarzeń o charakterze często przypadkowym lub żywiołowym, czyli takich na które poszkodowany nie miał wpływu. Do takich wniosków społeczność doszła już w XVII w. Pierwsza próba wprowadzenia obowiązku ubezpieczenia posiadanych nieruchomości od ognia datowana jest na rok 1685, kiedy to elektor pruski Fryderyk Wilhelm utworzył „publicznoprawny zakład ubezpieczeń od ognia”.

Najbardziej rozpowszechnionymi ubezpieczeniami obowiązkowymi są: OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolnika i ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Warunki dotyczące zakresu tych ubezpieczeń określone zostały w Ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Co to oznacza dla ubezpieczonych lub poszkodowanych? Zarówno dla ubezpieczonych, jak i dla poszkodowanych oznacza to, że żaden z zakładów ubezpieczeń nie może dobrowolnie kształtować własnych warunków ubezpieczenia. Ważne jest również, że stanowi to gwarancję otrzymania rekompensaty za poniesioną stratę majątkową czy uszczerbek na zdrowiu.

Wprowadzenie powszechnego obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego ma szczególne znaczenie dla rolników, dla których gospodarstwo jest nie tylko miejscem do życia lecz także źródłem utrzymania rodziny.

Przed czym zatem chronią rolnika ubezpieczenia obowiązkowe?

Zakres ochrony odpowiedzialności cywilnej rolnika jest bardzo szeroki, gdyż zakład ubezpieczeń zapłaci każdemu poszkodowanemu za doznaną szkodę, którą rolnik (lub osoba z nim mieszkająca czy też pracownik rolnika) wyrządzi w związku z posiadaniem gospodarstwa rolnego.

Maksymalna odpowiedzialność za szkody spowodowane z tytułu OC rolnika, w jednym zdarzeniu wynosi: 5 mln euro w przypadku szkód na osobie i 1 mln euro w przypadku szkód w mieniu. Obowiązek zawarcia umów obowiązkowych ubezpieczeń powstaje w dniu objęcia w posiadanie gospodarstwa rolnego.

Drugą obowiązkową umową ubezpieczenia jest ubezpieczenie budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. Ubezpieczeniu podlegają wszystkie budynki o powierzchni powyżej 20 m², z wyłączeniem budynków, których stan techniczny osiągnął 100% normy zużycia, budynków przeznaczonych do rozbiórki, namiotów i tuneli foliowych. Zakład ubezpieczeń wspólnie z rolnikiem ustala wartość budynku do ubezpieczenia – w wartości nowej lub z uwzględnieniem stopnia zużycia. Budynki ubezpieczone są od skutków zdarzeń wyszczególnionych i zdefiniowanych w ustawie, takich jak: ogień, huragan, powódź, podtopienie, deszcz nawalny, grad, opady śniegu, piorun, eksplozja, obsunięcie się ziemi, tąpnięcie, lawina i upadek statku powietrznego. Obowiązek zawarcia takiej umowy ubezpieczenia powstaje z dniem pokrycia budynku dachem.

Umowy ubezpieczenia OC rolnika oraz budynków rolniczych są zawierane na okres 12 miesięcy i ulegają automatycznemu przedłużeniu na rok kolejny, jeżeli najpóźniej na jeden dzień przed końcem okresu ubezpieczenia nie zostało złożone pisemne wypowiedzenie i składka została opłacona w całości. Brak zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia skutkuje nałożeniem na rolnika kary.

Mając na uwadze obowiązkowy charakter opisanych powyżej ubezpieczeń Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przygotowało dla rolników atrakcyjną ofertę ubezpieczenia. Zgodnie z zasadami funkcjonowania towarzystw ubezpieczeń wzajemnych każdy ubezpieczający staje się członkiem Towarzystwa i może korzystać z przywilejów płynących z wzajemności ubezpieczeniowej jak na przykład zniżki za staż członkowski i przynależność do Związku Wzajemności Członkowskiej.

Pamiętajmy! Niezależnie od tego czy ubezpiecze-

nie jest obowiązkowe, czy nie – warto się ubezpieczać. Zabezpieczenie prowadzonego własnego gospodarstwa rolnego przed negatywnymi skutkami zdarzeń losowych winno być priorytetem każdego rolnika.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

e-mail: lodz@tuw.pl

www.tuw.pl

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” jest instytucją partnerską w ogólnopolskim programie Karta Dużej Rodziny wspierającym rodziny z co najmniej trójką dzieci. Na podstawie imiennej ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny TUW „TUW” udziela ubezpieczającym się rodzinom wielodzietnym do 15% zniżki w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz do 30% zniżki w zakresie ubezpieczeń: mieszkań, domów, gospodarstw rolnych i następstw nieszczęśliwych wypadków. Jest to wyraz prospołecznej i prorodzinnej działalności TUW „TUW” - najstarszego w Polsce towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych założonego w 1992 roku.

A wszystko w myśl zasady: „Ubezpieczajmy się u siebie”.

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Notowania cenowe warzyw i owoców

Zamieszczone poniżej ceny są publikowane w celach informacyjnych i nie stanowią prawnej podstawy do rozliczeń handlowych! Cennik nie jest ofertą handlową w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego. Cennik aktualizuje dział marketingu w dni robocze.

Owoce Importowane

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Ananas	1,00 szt.	5,10	10,00
2	Avocado	1,00 szt.	5,00	7,00
3	Banan	18,00 Kg	95,00	98,00
4	Cytryna Hiszpania	10,00 Kg	60,00	65,00
5	Granat	1,00 szt.	2,50	3,00
6	Grejfrut czerwony	14,00 Kg	70,00	85,00
7	Gruszka Konferencja	12,00 Kg	65,00	68,00
8	Kaki	1,00 szt.	1,80	2,20
9	Kiwi koszyk	1,00 Kg	6,00	7,50
10	Limonka	1,00 Kg	14,00	18,00
11	Mandarynka Hiszpania	10,00 Kg	50,00	65,00
12	Mango	1,00 szt.	4,00	8,00
13	Melon	1,00 szt.	7,00	8,00
14	Pomarańcza Grecja	1,00 Kg	4,00	4,50
15	Pomarańcza Hiszpania	10,00 Kg	40,00	55,00
16	Pomelo	1,00 szt.	5,00	6,00
17	Winogrono ciemne Chile	8,20 Kg	100,00	110,00
18	Winogrono jasne Chile	4,50 Kg	60,00	70,00

Warzywa importowane

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Batat	1,00 Kg	6,50	7,00
2	Brokuł	1,00 szt.	3,00	4,00
3	Cykorcia	1,00 szt.	4,00	4,50
4	Imbir	1,00 Kg	16,00	17,00
5	Kalafior	1,00 szt.	5,00	6,00
6	Ogórek Hiszpania	4,50 Kg	38,00	40,00
7	Papryka Czerwona	5,00 Kg	40,00	45,00
8	Papryka Ramiro Hiszpania	250,00 g	4,50	5,00
9	Papryka żółta	5,00 Kg	55,00	60,00
10	Pomidor Cherry Hiszpania	250,00 g	4,50	5,00
11	Pomidor Kumato	1,00 Kg	10,00	11,00
12	Pomidor Turcja	1,00 Kg	5,00	6,00
13	Rukola	100,00 g	3,50	4,00
14	Rzodkiew biała	10,00 Kg	30,00	35,00
15	Rzodkiewka	1,00 szt.	1,50	2,00
16	Salata	1,00 szt.	2,00	2,20
17	Salata lodowa	1,00 szt.	2,80	3,00
18	Salata mix	150,00 g	3,50	4,00
19	Seler naciowy	1,00 szt.	3,00	4,00
20	Ziemniak Cypr	20,00 Kg	55,00	60,00

Owoce Krajowe

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Gruszka Konferencja	1,00 Kg	2,50	4,50
2	Gruszka Lukasówka	1,00 Kg	2,50	3,00
3	Jabłko Jonagored	15,00 Kg	25,00	35,00
4	Jabłko Kortland	15,00 Kg	35,00	55,00
5	Jabłko Ligol	15,00 Kg	25,00	35,00
6	Jabłko Lobo	15,00 Kg	35,00	50,00
7	Jabłko Prince	15,00 Kg	30,00	38,00
8	Jabłko Szampion	15,00 Kg	25,00	38,00
9	Jabłko Szara Reneta	15,00 Kg	50,00	75,00

Warzywa krajowe

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Brukselka	5,00 Kg	15,00	20,00
2	Burak	10,00 Kg	6,00	12,00
3	Cebula z łuską	15,00 Kg	8,00	15,00
4	Chrzan	5,00 Kg	24,00	35,00
5	Czosnek	1,00 szt.	1,00	1,90
6	Dynia	1,00 Kg	1,20	2,00
7	Kapusta	1,00 szt.	1,00	2,20
8	Kapusta czerwona	10,00 Kg	5,00	12,00
9	Kapusta kwaszona	1,00 Kg	2,00	2,40
10	Kapusta pekińska	5,00 Kg	8,00	15,00
11	Kapusta włoska worek	15,00 Kg	24,00	36,00
12	Kapusta worek	20,00 Kg	6,00	12,00
13	Koper	10,00 szt.	8,00	12,00
14	Marchew	10,00 Kg	8,00	14,00
15	Nać Pietruszki	10,00 szt.	6,00	10,00
16	Ogórek	5,00 Kg	40,00	50,00
17	Ogórek kiszony	1,00 Kg	5,00	5,00
18	Ogórek małosolny	1,00 Kg	14,00	16,00
19	Pieczarka	4,00 Kg	20,00	28,00
20	Pietruszka	5,00 Kg	13,00	18,00
21	Pomidor malinowy	6,00 Kg	100,00	130,00
22	Por	5,00 Kg	10,00	15,00
23	Salata	1,00 szt.	2,50	2,80
24	Seler	5,00 Kg	6,00	14,00
25	Szczypiorek	10,00 szt.	8,00	12,00
26	Włoszczyzna	10,00 szt.	15,00	25,00
27	Ziemniak	15,00 Kg	6,00	11,00

Ceny z 5 lutego 2018 r.

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

W duecie z tradycją

Pierwsze wzmianki o działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Chrzanowicach datuje się już od 1920 roku. Założycielką była nauczycielka – Pani Giełżyńska. Pierwsza nazwa KGW to „Kobieca Organizacja”, miała ona na celu wnosić postęp na wieś, w tym czytelnictwo, zajęcia kulinarne, obycie społeczne. Działalność Kobiecej Organizacji przerwał wybuch II wojny światowej.

Po kilkunastoletniej przerwie następną nauczycielką (późniejsza kierowniczka szkoły) Pani Karolina Łucka reaktywowała „Kobiecą Organizację” sama zostając jej przewodniczącą. Na przestrzeni lat zmieniały się zarządy koła i tak przewodniczącą KGW w Chrzanowicach została Pani Danuta Krawczyk – śpiewaczka i poetka ludowa, która swoją pasją zachęcała do działania kobiety z pobliskich sołectw. Po kadencji Pani Danuty przewodniczącą koła została Pani Zofia Prokopska – kobieta energiczna, działaczka społeczna, poświęcająca dużo czasu dla organizacji. Po jej śmierci przewodniczącymi koła były Panie: Kamila Chamczyk, Lucyna Krawczyk, Halina Tłuścik i Grażyna Szymczyk – organizowały one zabawy wiejskie, wycieczki krajoznawcze w najciekawsze miejsca Polski, które na stałe weszły w tradycję corocznych wyjazdów. Liczne spotkania okolicznościowe wpisywały się we wcześniejsze działania KGW.

W 1980 roku przewodniczącą KGW zostaje Pani Zofia Klekowska - córka wcześniej wspomnianej Pani Zofii Prokopskiej. Koło przeżywa rozkwit, a z nim cała wieś. Z inicjatywy Pani Zofii Klekowskiej powołany został „Zespół Żywego Słowa” w skład którego weszło 15 członkiń. Reżyserem zespołu została Pani Wiesława Zając. Zespół miał w repertuarze piosenki ludowe, przyspiewki weselne, pieśni patriotyczne, sztuki teatralne, monolog, skecze i wiersze. Zespół zapraszany był na niemal wszystkie uroczystości gminne, powiatowe, wojewódzkie np. dożynki, Święto Ludowe. Organizowano każdego roku uroczyste obchody Dnia Kobiet, co trwa do dnia dzisiejszego. Panie z KGW uczestniczyły w uroczystościach kościelnych: wielkanocnych, odpustowych, procesjach Bożego Ciała.

Od roku 2000 po dołączeniu do zespołu dwóch Panów (Jan Tłuścik i Jan Nowak) zespół zmienia nazwę na „Chrzanowianki i Dwa Janki” Reżyserem zostaje Pani Zofia Tarnowska, honorowo akompaniuje Pan Mariusz Mielczarek. Obecny reżyserem i konferansjerem Zespołu jest Pani Danuta Nurkowska - poetka, której wiersze wydano w latach 2010 i 2012.

Zespół „Chrzanowianki i Dwa Janki” zapraszany jest na liczne uroczystości gminne, powiatowe, wojewódzkie, a nawet stołeczne np. „Pierzawka w Wilanowie”, gdzie zdobywa dyplomy, wyróżnienia i statuetki. Koło Gospodyń Wiejskich w Chrzanowicach pod przewodnictwem Pani Zofii Klekowskiej i jej zastępczyni - Pani Julianny Wieloch - liczy obecnie 85 członkiń. Działa zawsze dla dobra miejscowej społeczności - naszej „Małej Ojczyzny”. W dalszym ciągu organizuje akademie z okazji: Dnia Kobiet, Dnia 3 Maja, Dnia Matki, Dnia Niepodległości. Organizuje pokazy powiązane z degustacją potraw wielkanocnych, bożonarodzeniowych i regio-

nalnych, nierzadko popartych przepisami babć i mam. Panie: Barbara Kopcik, Wiesława Ałaszewska i inne członkinie z KGW, ciągle poszukują nowych wyzwań i organizują pokazy rękodzieła: przepiękne serwety, bieżniki, ozdoby okolicznościowe wykonywane szydełkiem i drutami oraz ozdoby wykonywane z masy solnej, zbóż, drewna osikowego i wikliny zachwycając oglądających. Bogata działalność KGW Chrzanowice z Zespołem „Chrzanowianki i Dwa Janki” udokumentowana jest chronologicznie w dwóch tomach kronik prowadzonych przez Panią Danutę Nurkowską, która opisuje wszystkie wydarzenia z życia KGW, a także miejscowości Chrzanowice w gminie Gomunice. Panie z KGW wraz z zespołem ściśle współpracują ze szkołą w Chrzanowicach. Z tej szkoły właśnie wyniosły pierwsze spotkania ze sztuką, kulturą, tutaj rodziła się miłość do „Małej Ojczyzny”. Młodzież także pamięta o tradycji, członkinie koła zapraszane są na cykliczne spotkania czytelnicze, wieczorki poezji „Noc w bibliotece” oraz na okolicznościowe spotkania „Dzień Babci i Dziadka”.

Na ogromny podziw zasługuje niesamowite zaangażowanie pań z KGW, które wraz z zespołem każdy wyjazd artystyczny przygotowują przez wiele dni, nierzadko tygodni - są to próby organizowane w szkole, na miejscowym stadionie sportowym, a także w prywatnych domach. Ale przynależność do KGW i zespołu to nie tylko przyjemność, ale również obowiązki, równo podzielone na wszystkich członków. Przy organizowaniu uroczystych spotkań panie dzielą się pracą związaną z przygotowaniem różnorodnych potraw. Panowie zajmują się obsługą techniczną - przygotowaniem sali, ustawieniem stołów i krzeseł, witaniem zaproszonych gości. Do sprzątnięcia po uroczystości angażują się wszyscy! Koło pamięta również o wewnętrznych świątach: jubileuszach (urodziny, rocznice ślubów, imieniny) oraz tych smutnych; odejście bliskich. Do tradycyjnych spotkań dołączone zostały spotkania Andrzejkowe i doroczny wyjazd na pieczonego pstrąga. Na wszystkie wyjazdy organizowane przez KGW zapraszane są osoby spoza organizacji.

Członkostwo w KGW i zespole to wielki zaszczyt i honor, jesteśmy dumne, że możemy reprezentować nasz region, a przewodniczącą KGW pani Zofia Klekowska prawdę mówi, że: „w Chrzanowicach fajnie jest”!

Kapuśniak z prażuchami

Kapuśniak z prażuchami to potrawa, która jest pewnie znana w województwie łódzkim, ale w Chrzanowicach jest naszą wizytówką.

Składniki na kapuśniak

- 1 l wywaru z żeberka lub innego mięsa
- 1 kg kiszzonej kapusty (może być więcej)

- 2 ząbki czosnku
- liść laurowy
- sól
- 1 łyżeczka cukru (niekoniecznie)
- 20 dag wędzonego boczku
- łyżka smalcu

Przygotowanie:

1. Kapustę opłukać i odcisnąć, drobno pokroić (ale niezbyt drobno)

2. Do gorącego wywaru dodać kapustę, czosnek, liść laurowy i sól. Gotować do miękkości na małym ogniu (ok. 40 minut). Doprawić do smaku cukrem, jeśli będzie taka potrzeba. Mięso pokroić na porcje i dodać do kapuśniaku. Oczywiście kapuśniak można ugotować wg własnego przepisu.

Składniki na prażuchy:

- 1 kg ziemniaków
- 10 łyżek mąki pszennej
- sól
- 20 dag wędzonego boczku (może być surowy)
- łyżka smalcu

Przygotowanie:

Ugotować ziemniaki w szeroki garnku w lekko osolonej wodzie. Kiedy ziemniaki będą już miękkie, wylać do osobnego garnka prawie całą wodę (może jeszcze się przydać przy tłuczeniu), zostawić trochę wody na dzień, ziemniaki zasypać mąką (na oko) i gotować ok. 10 – 15 minut, aż mąka będzie wilgotna. Następnie pokroić boczek w kostkę i wytopić na rozgrzanym smalcu na skwarki. Kiedy mąka się zaparzy, ugniatać ziemniaki tłuczkiem tak, aby nie było grudek mąki. Jest to dość męczące zajęcie i zazwyczaj jest potrzebna osoba do pomocy – w tej roli najlepiej sprawdza się mąż - garnek z prażuchami gotowymi do tłuczenia ustawia się na podłodze na chodniku, żeby garnek stał stabilnie. Następnie prażuchy ugniatamy tłuczkiem, najlepiej drewnianą pałką. Prażuchy układamy na talerzu, łyżką zamoczoną w tłuszczu, podajemy ze skwarkami i kapuśniakiem. Jeśli w danym dniu prażuchy nie zostaną zjedzone wszystkie, można je odsmażyć na następny dzień na tłuszczu (są jeszcze lepsze niż świeże). Dla osób, które nie jedzą mięsa, danie można ugotować bez mięsa (tutaj do kapuśniaku można dodać kilka suszonych śliwek), a do okraszenia można użyć roztopionego masła, lub cebuli uduszonej na maśle. Danie jest doskonale na zimowy czas. Syte i rozgrzewające.

Smacznego!

Katarzyna Wojtyniak, Danuta Nurkowska, Zofia Klekowska

KGW w Chrzanowicach